

Dona-li gràcies per tot, perquè tot és bo!

Donar gràcies a Déu, davant de les coses petites de cada dia, davant del que és bo i del que és dolent, és saber-se sempre estimat per Ell: gràcies per ser aquí al meu costat; gràcies perquè això t'importa.

11/06/2018

Encertar amb la vida: trobar el que és essencial, apreciar el que val, veure venir el que és dolent, deixar passar el que és irrellevant. «Si la riquesa és un bé desitjable en la vida,

què hi pot haver de més ric que la Saviesa que fa totes les coses?» (Sv 8, 5). La saviesa no té preu: tots la voldrien per si mateix. És un saber que no té a veure amb les lletres, sinó amb el *sabor*, amb la capacitat de percebre com sap el bé. Ho expressa de manera precisa el terme *sapientia*, traducció del grec *sophia* als llibres sapiencials. En el seu significat originari, *sapientia* denota bon gust, bon olfacte. El savi té un paladar per assaborir el que és bo. *Da nobis recta sapere*, demanem a Déu, amb una antiga oració:[1] fes que *assaborim* el que és bo.

L'Esriptura presenta aquesta saviesa com un coneixement natural, que brolla amb facilitat: «es deixa veure fàcilment del qui l'estima, es deixa trobar del qui la cerca. Aviat es fa conèixer al qui la desitja. Qui matina per trobar-la no s'haurà de cansar gaire: la trobarà asseguda a la seva porta» (Sv 6, 12-14). No obstant això,

per adquirir aquesta connaturalitat cal buscar-la, desitjar-la, matinar per ella. Amb paciència, amb la insistència del salm: «Tu ets el meu Déu, Senyor; a l'alba et cerco. / Tot jo tinc set de tu, / per tu es desviu el meu cor / en terra eixuta, assedegada, sense aigua» (Sl 63, 2). I aquesta cerca és la tasca d'una vida. Per això, la saviesa va arribant també amb els anys. La saviesa, ho ha dit el Papa tantes vegades, fent-se eco del Siràcida (cf. *Sir* 8, 9), és molt pròpia dels ancians: ells són «la reserva de saviesa del nostre poble».

[2] És cert que l'edat també pot implicar inconvenients com l'arrelament d'alguns defectes del caràcter, certa resistència a acceptar les pròpies limitacions o dificultat per comprendre els joves. Però per sobre de tot això, acostuma a brillar la capacitat d'apreciar, d'*assaborir*, el que és veritablement important. I això és, al cap i a la fi, la veritable saviesa.

A aquest saber es referia sant Josepmaria en una ocasió, parlant a un grup de fidels de l'Obra: «Quan passin trenta anys, mirareu enrere i us meravellareu. I no tindreu més remei que acabar la vida agraint, agraint...».[3] Al cap dels anys queden, sobretot, motius d'agraïment. Es desdibuixen els contorns afilats de problemes i dificultats que potser en el seu moment ens van agitar fortament, i es passa a veure'ls amb uns altres ulls, fins i tot amb cert humor. S'adquireix la perspectiva per veure com Déu l'ha anat portant a un, així com també ha anat donant la volta als seus errors, com s'ha servit dels seus esforços... Els qui conviuen amb el beat Àlvar recorden la freqüència i la senzillesa amb què deia: «gràcies a Déu». Aquesta convicció que un només pot agrair recull, doncs, un element essencial de la veritable saviesa. La que Déu va fent créixer en l'ànima dels qui el

busquen, i que poden dir, fins i tot abans d'arribar a la vellesa: «Complir els teus preceptes em fa més assenyat que els ancians» (*Sl* 119, 100).

Tot és bo

Des de les estretors i angoixes del seu amagatall a la legació d'Hondures, sant Josepmaria escrivia el 1937 als fidels de l'Obra que estaven escampats per Madrid: «Molt d'ànim, eh? Procureu que tothom estigui content: tot és per a bé: tot és bo».[4] La mateixa tònica té una altra carta, escrita al cap d'un mes, als que eren a València: «Que us animeu. Que us alegreu si, naturalment, us heu entristit. Tot és per a bé».[5]

Tot és bo, tot és per a bé. En aquestes paraules es transparenten dos textos de l'Escriptura. D'una banda, el *crescendo* d'alegria de Déu durant la creació, que desemboca en la conclusió que «tot el que havia fet (...) era molt bo» (*Gn* 1, 31). D'altra

banda, aquella màxima de sant Pau —«Déu ho disposa tot en bé dels qui l'estimen» (*Rm* 8, 28)— que sant Josepmaria condensava en una exclamació: «*omnia in bonum!*» Uns anys abans, el Nadal del 1931, aquestes dues fibres de l'Esriptura s'entreteixien en una anotació que més tard donaria lloc a un punt de *Camí*. Tot és bo, tot és per a bé. El reconeixement per les coses bones i l'esperança que Déu sabrà treure un bé del que sembla dolent:

Acostuma't a enlairar el cor a Déu, en acció de gràcies, moltes vegades al dia. —Perquè et dona això i allò.

—Perquè t'han menyspreat.

—Perquè no tens allò que necessites o bé perquè ho tens.

Perquè ha fet tan bonica la seva Mare, que també és Mare teva.

—Perquè ha creat el Sol i la Lluna i aquella bestiola i aquella altra planta. —Perquè va fer aquell home

eloqüent i a tu et va fer curt de llengua...

Dona-li gràcies per tot, perquè tot és bo.[6]

Com es pot observar a simple vista, la seqüència dels motius d'agraïment no segueix cap ordre particular: si tot és bo, ho és la primera cosa que se'ns presenta, i la següent, i l'altra... totes són motius d'agraïment. «Perquè ha creat el Sol i la Lluna i aquella bestiola i aquella altra planta». Mira on vulguis, sembla que ens digui sant Josep maria: només trobaràs motius d'agraïment. Es reflecteix en aquestes línies, en fi, una admiració que es desborda davant de la bondat de Déu; una sorpresa que recorda el càntic de les criatures de sant Francesc, en què també tot és motiu d'agraïment: «Lloat sigueu, Senyor meu, per la germana lluna i les estrelles (...). Lloat sigueu, Senyor meu, pel germà vent i per l'aire, i el

núvol i el cel serè, i tot temps, per tots ells a les vostres criatures doneu aliment (...). Lloat sigueu, Senyor meu, per aquells que perdonen pel teu amor».[7]

«Perquè et dona això i allò». Quantes coses ens dona Déu, i com de fàcilment ens hi acostumem. La salut, a la qual s'ha anomenat «el silenci dels òrgans», és potser un exemple paradigmàtic: sol passar que la donem per descomptada fins que el cos es comença a fer notar; i potser només llavors valorem, per la seva absència, el que teníem. L'agraïment consisteix aquí, en part, a *avançar-se*; a afinar l'oïda per percebre el silenci, la discreció amb què Déu ens dona tantes coses. «Les misericòrdies de Déu ens acompanyen dia a dia. N'hi ha prou amb tenir el cor vigilant per poder-les percebre. Som molt propensos a notar només la fatiga diària (...). Però si obrim el nostre cor, llavors, encara

que hi estiguem submergits, podem constatar contínuament com n'és de bo Déu amb nosaltres; com pensa en nosaltres precisament en les petites coses, i ens ajuda així a assolir les grans». [8]

Seria empetitir aquest agraïment pensar que es tracta simplement de la resposta a un deute de gratitud. És molt més: precisament perquè consisteix a *assaborir el que és bo*, agrair a Déu és *gaudir amb Ell* de les coses bones que ens dona, perquè en companyia de les persones estimades sempre es gaudeix més. Fins i tot el que és més prosaic pot ser llavors motiu per passar-ho bé; per no prendre's massa seriosament; per descobrir l'alegria de viure «al mig de les petites coses de la vida quotidiana, com a resposta a la invitació afectuosa del nostre Pare Déu: «Fill meu, en la mesura que puguis, tracta't bé (...) No et privis del bon dia que passa» (Sir 14, 11-14).

Quanta tendresa paterna s'intueix darrere d'aquestes paraules!». [9]

Tot és per a bé

Recordar d'agrair les coses bones que Déu ens dona és ja en si mateix un repte. Què podem dir de les coses menys agradables? «Perquè t'han menyspreat»: perquè t'han tractat amb fredor, amb indiferència; perquè t'han humiliat; perquè no han valorat els teus esforços...

«Perquè no tens allò que necessites o bé perquè ho tens». És si més no sorprenent la tranquil·litat amb què *tenir* i *no tenir* apareixen aquí amb el mateix signe. Realment és possible agrair a Déu la falta de salut, treball, tranquil·litat? Donar gràcies perquè et falta temps —quantas vegades això ens fa patir—; perquè et falten els ànims, les forces, les idees; perquè això o allò t'ha sortit malament...

Doncs sí: també llavors, ens diu sant Josepmaria, dona gràcies a Déu.

Aquesta actitud ens torna a les contradiccions que sant Josepmaria travessava quan escrivia aquestes cartes des de la legació d'Hondures i al context de patiment del qual va sorgir l'anotació que hi ha a l'origen d'aquest punt de *Camí*.^[10] La invitació a *agrair el que és dolent*, que apareix de manera més explícita unes pàgines més endavant, té l'origen en una anotació de cinc dies abans: «Paradoxes d'una ànima petita —Quan Jesús t'enviï coses que el món diu bones, plora dins del teu cor, considerant la bondat d'Ell i la malícia teva: quan Jesús t'enviï coses que la gent qualifica de dolentes, alegre't dins el cor, perquè Ell et dona sempre allò que convé i llavors és l'hora bona d'estimar la Creu.^[11]

Malgrat la seva proximitat en el temps, aquesta consideració se situa en el marc d'un altre capítol de *Camí*, un dels dos que versen sobre la infantesa espiritual. Surt així a la

llum una clau des de la qual es pot comprendre el clima espiritual d'aquesta disposició a donar gràcies a Déu «per tot, perquè tot és bo». Si l'agraïment és un signe de la saviesa que acompanya l'edat i la proximitat amb Déu, només sorgeix on hi ha una actitud d'«abandonament esperançat»[12] a les mans de Déu; una actitud que sant Josepmaria va descobrir per la via de la infantesa espiritual: «Has vist l'agraïment dels nens? —Imita'ls tot dient, com ells, a Jesús, davant les coses favorables i les adverses: «Que bo que ets! Que bo!...».[13]

Agrair el que és dolent no és, sens dubte, quelcom que sorgeixi espontàniament. De fet, al principi pot semblar fins i tot un xic teatral o ingenu: com si neguéssim la realitat, com si busquéssim consolació en... un conte per a nens. Tanmateix, agrair en aquestes situacions no és deixar-hi de veure, sinó *veure-hi més*

enlla. Ens resistim a agrair perquè percebem la pèrdua, la contrarietat, l'esquinç. La nostra mirada està encara molt enganxada a la terra, com li passa al nen a qui li sembla que s'enfonsa el món perquè se li ha trencat una joguina, perquè ha ensopegat o perquè volia continuar jugant. En el moment és un petit drama, però al cap de poca estona segurament li passa. «En la vida interior, ens convé a tots ésser (...) com aquests petits, que semblen de goma, que frueixen fins i tot amb les patacades, ja que de seguida s'aixequen i reprenen les corredisses; i tampoc no els manca —quan cal— el consol dels pares».[14]

L'agraïment del que ens parla sant Josepmaria no és una espècie de capa que cobreix el que és desagradable, com per art de màgia, sinó un gest pel qual aixequem la mirada al nostre Pare Déu, que ens somriu. S'obre pas així a la confiança, un

abandonament que posa en un segon pla la contrarietat, encara que ens continuï pesant. Agrair quan alguna cosa ens fa mal significa *acceptar*:

«La millor manera d'expressar gratitud a Déu i a les persones és acceptar-ho tot amb alegria».[15]

Segurament el primer que surt no és un crit d'alegria; sinó potser tot el contrari. Tot i així, encara que l'ànima es rebel·li, agrair: «Senyor, no és possible... no pot ser... però gràcies»; acceptar: «jo voldria tenir més temps, més força... jo voldria que aquesta persona em tractés millor... jo voldria no tenir aquesta dificultat, aquest defecte. Però Tu en saps més». Demanarem a Déu que arregli les coses com ens sembla que haurien de ser, però des de la serenitat que Ell sap el que fa, i que treu béns d'on potser només veiem mals.

Agrair el que és dolent, sempre amb paraules de la mateixa temporada

del «gràcies per tot», suposa «creure com creuen els nens, estimar com estimen els nens, abandonar-se com s'abandonen els nens».[16] Més enllà de la manera particular que prengui aquest abandonament en la vida interior de cadascú, aquesta actitud delinea la convicció que davant de Déu som molt petits, i que així són les nostres coses. I, malgrat això, a Déu li importen, i més que a ningú al món. D'aquí sorgeix en realitat l'agraïment de *saber-se estimat*: gràcies per ser aquí al meu costat; gràcies perquè això t'importa. Enmig de l'aparent llunyania de Déu en percebem llavors la proximitat: el contemplem enmig de la vida ordinària, perquè els problemes formen part de la vida ordinària. Sota les cordes de l'adversitat, sorgeix així el motiu més profund pel qual agraiïm el que és bo i el que és dolent: gràcies, perquè trobo l'amor per tot arreu. El veritable motiu d'acció de gràcies, l'arrel mateixa de l'acció de gràcies,

és que Déu m'estima, i que tot a la meva vida són ocasions d'estimar i de saber-me estimat.

En el patiment pel que ens falta, per la fredor, les carències, les conseqüències dels nostres errors... s'amaguen, doncs, oportunitats per recordar, per despertar-nos a l'amor de Déu. Ens adonem que, encara que ens costi renunciar a alguna cosa, encara que ens costi acceptar el dolor o la limitació, què és el que ens ho treu, al cap i a la fi, si tenim l'amor de Déu? «Qui ens separarà de l'amor de Crist? La tribulació, l'angoixa, la persecució, la fam, la nuesa, el perill, la mort violenta?» (*Rm* 8, 35).

Així és possible donar «gràcies per tot, perquè tot és bo». La bogeria cristiana d'agrair-ho tot té l'origen en la filiació divina. Qui s'ha adonat que té un Pare que l'estima no necessita, en realitat, res més. A un Pare bo, sobretot, se li agraeix. Així és l'amor

de Jesús pel seu Pare: Jesús és tot Ell
agraïment, perquè ho ha rebut tot del
seu Pare. I ser cristià és entrar en
aquest amor, en aquest agraïment: Et
dono gràcies, Pare, perquè sempre
m'escoltes (cf. *Jn* 11,41-42).

No t'oblidis d'agrair

«Beneeix el Senyor, ànima meva, no
t'oblidis mai dels seus favors» (*Sl* 103,
2). En l'Escliptura, Déu ens convida
amb freqüència a recordar, perquè
sap que vivim habitualment en
l'oblit, com els nens que estan amb
els seus jocs i no recorden el seu
pare. Déu ho sap, i ho comprèn. Però
ens atreu suaument als seus braços, i
ens xiuxiueja de mil maneres:
recorda. Agrair és també, doncs, una
qüestió de memòria. Per això el Papa
parla amb freqüència de «memòria
agraïda».[17]

La disposició a agrair el que ens
contraria, malgrat que sigui
sorprenent, de fet facilita recordar

donar gràcies a Déu davant de les coses agradables. A part d'això, la vida de cada dia ens ofereix moltes ocasions per *fer memòria*: aturar-se un instant per beneir la taula o agrair que Déu ens dona quelcom per menjar; dedicar un temps de l'acció de gràcies de la Missa o de la nostra oració personal a donar-li gràcies per les coses ordinàries de la vida, per descobrir el que tenen d'extraordinari un treball, un sostre, les persones que ens estimen; agrair les alegries dels altres; veure un do de Déu, i un altre, i un altre, en les persones que ens presten un servei... També hi ha moments en què la vida ens ve a buscar amb una espurna de bellesa: la llum d'un capvespre, una atenció inesperada cap a nosaltres, una sorpresa agradable... Són ocasions per veure, entre les fibres de vegades una mica grises de la vida diària, el color de l'amor de Déu.

Des de fa molt de temps, les cultures del món han vist en l'avanç del dia cap a la nit una imatge de la vida. La vida és com un dia, i un dia és com la vida. Per això, si l'agraïment és propi de la saviesa de qui ha viscut molt, que n'és de bo acabar el dia agraint. En aturar-se en la presència de Déu a sospesar la jornada, Déu *agrairà* que li *agraïm* tantes coses, «*etiam ignotis*»:[18] també les que desconeixem; i fins i tot que li demanem perdó, amb confiança de fills, per no haver-li *agraït* prou coses.

Carles Ayxelà

[1] Oració «*Veni Sancte Spiritus*», recollida a *Missal Romà*, missa votiva de l'Esperit Sant (A), oració col·lecta.

[2] Francesc, Audiència, 4-III-2015.

[3] Sant Josepmaria, notes d'una reunió familiar, 21-I-1955, citat a *Crònica*, VII-55, p. 28 (AGP, biblioteca, P01).

[4] Sant Josepmaria, Carta, 17-V-1937, citada a *Camí*, ed. criticohistòrica, comentari al núm. 268.

[5] Sant Josepmaria, Carta, 15-VI-1937; citada a *Ibid.*

[6] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 268. L'anotació original correspon al 28 de desembre del 1931.

[7] Sant Francesc d'Assís, *Càntic de les criatures*, a *Fonti Francescane*, núm. 263.

[8] Benet XVI, Homilia, 15-IV-2007.

[9] Francesc, Ex. Ap. *Evangelii gaudium*, 24-XI-2013, núm. 4.

[10] Cf. *Camí*, edició criticohistòrica, comentari als núm. 267 i 268.

[11] *Camí*, núm. 873. L'anotació original és del 23 de desembre del 1931.

[12] F. Ocáriz, Carta pastoral, 14-II-2017, núm. 8.

[13] *Camí*, núm. 894. El text es basa també en una anotació del 23 de desembre del 1931.

[14] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, núm. 146.

[15] Santa Teresa de Calcuta, *El amor más grande*, Urano, Barcelona 1997, p. 51.

[16] Sant Rosari, *Al lector*. Aquest text pertany al manuscrit original que sant Josepmaria va redactar «d'una tirada» durant la novena a la Immaculada del 1931; cf. edició críticohistòrica, facsímils i fotografies, núm. 4.

[17] Cf. p. ex. Francesc, *Evangelii gaudium*, núm. 13; Homilia, 18-VI-2017; Homilia, 12-XII-2017.

[18] Sant Josepmaria, “A les mans de Déu” (2-X-1971), *En diàleg amb el Senyor*, edició críticohistòrica, Rialp, 2017, p. 307.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/dona-li-
gracies-per-tot-perque-tot-es-bo/](https://opusdei.org/ca-ad/article/dona-li-gracies-per-tot-perque-tot-es-bo/)
(16/04/2025)